

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 242.249 van 4 september 2018
in de zaak A. 226.007/IX-9361**

In zake: Brecht MAES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Chris Schijns en Mathieu Cilissen
kantoor houdend te 3600 Genk
Grotestraat 122
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd door
scholengroep 13 Zuid-Limburg
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Marc Stommels en Jan Franssen
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220 bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 28 augustus 2018, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie van scholengroep 13 Zuid-Limburg van het Gemeenschapsonderwijs van 24 augustus 2018, waarbij het aan Brecht Maes toegekende oriënteringsattest B wordt gehandhaafd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 september 2018, om 10.30 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Chris Schijns, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Jan Fransen, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker is tijdens het schooljaar 2017-2018 leerling in het eerste jaar van de tweede graad economie-wetenschappen aan het technisch atheneum Alicebourg Lanaken, onderwijsinstelling die behoort tot scholengroep 13 van het Gemeenschapsonderwijs.

Op het einde van het schooljaar kent de delibererende klassenraad hem een oriënteringsattest B toe, met clausulering voor ASO, TSO en KSO.

Na bezwaar van verzoeker wordt de klassenraad opnieuw samengeroepen. Hij beslist op 5 juli 2018 zijn beslissing over het B-attest niet te wijzigen.

Hierop stelt verzoeker beroep in bij het schoolbestuur.

De beroepscommissie beslist op 24 augustus 2018, verzoeker gehoord, om het B-attest te handhaven. Zij motiveert haar beslissing als volgt:

- “• De beroepscommissie stelde vast dat uw zoon Brecht Maes de leerplandoelstellingen en basiscompetenties van de vakken Nederlands, Frans, Wiskunde, Economie, Biologie en Chemie onvoldoende bereikt heeft. Dit betekent dat hij voor meer dan de helft van het curriculumpakket niet geslaagd is (19/32 wekelijkse lestijden).
- De studierichtingen binnen de onderwijsvormen ASO-TSO-KSO zijn hoofdzakelijk doorstromingsgericht met een belangrijk en vergelijkbaar pakket algemene vakken.
- De beroepscommis[s]ie onderschrijft de motiveringen van de delibererende klassenraden.”

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Uiterst dringende noodzakelijkheid

5. Verzoeker stelt dat hij zijn schoolcarrière wenst voort te zetten “in KSO, richting Beeldende en Architecturale Kunsten in het Atlas College te Genk” en wijst erop dat de bestreden beslissing hem verhindert “het vierde jaar in KSO” aan te vatten.

Hij beroept zich terecht op de vaste rechtspraak van de Raad van State, namelijk dat het dreigende verlies van een schooljaar – of alternatief, in het geval van een B-attest, de voortzetting van de schoolloopbaan in een studierichting tegen de eigen keuze in – volstaat om de voorwaarde van de uiterst dringende

noodzakelijkheid vervuld te achten. De verwerende partij verklaart in haar nota overigens, enkel de tweede schorsingsvoorwaarde te betwisten.

VI. Een ernstig middel

Standpunt van de partijen

6. In het eerste middel voert verzoeker onder meer de schending aan van de motiveringsplicht. Hij stelt vast dat de verwerende partij “op geen enkele wijze de [door hem] opgeworpen grieven onderzoekt, behandelt, laat staan beantwoordt”. De beroepscommissie miskent de beslissingsmacht die zij heeft over de zaak en geeft in haar beslissing geenszins blijk ervan dat zijn bezwaren daadwerkelijk in overweging zijn genomen.

Verzoeker wijst erop dat hij, samengevat, volgende beroeps-grieven heeft opgeworpen:

- “• Uit de beslissing, de vakcommentaren én de examens blijkt dat de school – meer bepaald meerdere leerkrachten voor de vakken waarbij Brecht een onvoldoende behaalt – onvoldoende rekening hielden met de medische situatie van Brecht en het opgestelde en ondertekende charter op een kennelijk zeer onzorgvuldige wijze heeft toepast.
- Bij de examens werd er onredelijk verbeterd, waarbij blijkt dat er te weinig punten werden toegekend. Voor minstens 1 vak zou er geen jaartekort zijn, indien er correct werd verbeterd.
- De delibererende klassenraad motiveert niet waarom er geen slaagkansen zouden zijn voor Brecht in een opleiding TSO of KSO waarbij meer nadruk ligt op bv. Informatica waar Brecht zeer goed in scoort (80%).
- De school heeft nooit gewaarschuwd voor een mogelijk scenario zoals dit. Evenmin heeft zij ooit laten blijken dat een BSO-opleiding geschikt zou zijn – quod non – voor Brecht gezien zijn gekende problematiek.
- De clausulering is in strijd met de eerdere adviezen van de school zelf. De school heeft steeds bevestigd dat een TSO of KSO opleiding voor Brecht geschikt zou zijn, hetgeen door Brecht en zijn ouders werd gevolgd.
- De beslissing van de Interne Beroepscommissie dd. 11.09.2017, waarbij het eerdere B-atteest werd omgevormd naar een A-atteest, werd niet aanvaard door de school.
- Het vooropgestelde toekomstplan voor Brecht, waarbij hij reeds is ingeschreven in het Atlas College Genk, afdeling Kunst en Vormgeving komt tegemoet aan de opmerkingen van de delibererende klassenraad,

waarbij er wordt ingezet op informatica en de niet-geslaagde vakken worden beperkt of zelf wegvallen.

In de richting Beeldende en Architecturale Kunsten valt het vak economie integraal weg. Verder is wiskunde beperkt tot 3 uur (in EW 5 uur) en zijn ook de natuurwetenschappen beperkt tot 2 uur (in EW 5 uur). Ook Frans is beperkt tot 2 uur (in EW 3 uur). De slaagkansen voor Brecht zijn in deze richting dan ook aanzienlijk groter. Bovendien kan hij vanuit deze richting verder doorstromen naar informatica-toegespitste richtingen.”

Op geen van deze argumenten antwoordt de beroepscommissie, terwijl een B-atteest van die commissie net een meer doorgedreven motivering vereist.

7. De verwerende partij antwoordt dat de bestreden beslissing het resultaat is van een eigen onderzoek door de beroepscommissie. Wanneer de beroepscommissie na dit onderzoek tot dezelfde vaststellingen komt als de delibererende klassenraad, volstaat een verwijzing.

De beroepscommissie heeft in dit dossier een bewuste ingreep gedaan in de studiekeuze, omdat dit duidelijk niet aan de ouders van verzoeker overgelaten kan worden. De leerling heeft naar het oordeel van de beroepscommissie geen toekomst in opleidingen die theoretische bekwaamheden noodzakelijk maken. Dit blijkt duidelijk uit het advies dat gegeven wordt en uit de motieven van de beslissing. Verzoeker beroept zich voor het tweede jaar op rij op een leerstoornis en op beweerde tekortkomingen van de school in de begeleiding. Dat kan evenwel niet verhullen dat hij niet in staat is voldoende resultaten te behalen. Een aan de mogelijkheden van de leerling aangepaste studiekeuze is duidelijk niet gebeurd.

De studiekeuze die de beroepscommissie in de plaats van verzoeker maakt, is dat wel. De beroepscommissie zet afdoende uiteen waarom:

“ - Door deze structurele tekorten mist hij de basis om in een volgend leerjaar van ASO, TSO of KSO verder te kunnen.
- Deze algemene vakken blijven cruciaal in zowel ASO als TSO/KSO richtingen.”

Verzoeker brengt zelf de lessentabel van een richting in het KSO voor, waaruit zonder meer blijkt dat dit juist is, ondanks alle bedenkingen omtrent het gewicht van de vakken die hij tracht te maken.

Verzoeker stelt in zijn “samenvatting” onder meer: “Voor minstens 1 vak zou er geen jaartekort zijn, indien er correct werd verbeterd.” Dit was geen argument in het beroep bij de beroepscommissie. Verzoeker geeft in zijn beroepschrift wel een eigen beoordeling van het evaluatiegebeuren van een aantal vakken, aan de hand van een eigen visie op wat de vakleerkracht had moeten doen, visie die duidelijk niet gedeeld werd door deze leerkracht, maar hij heeft niet opgeworpen dat er een jaartekort zou verdwijnen. Verzoeker tracht van een fragmentarische reeks opmerkingen nu een argument te maken dat de studieresultaten dermate zou hebben beïnvloed dat er ten onrechte een jaartekort wordt vermeld. De beroepscommissie heeft dit argument niet gekend, zodat het ook niet tot schorsing van de bestreden beslissing kan leiden.

Beoordeling

8. De beroepscommissie heeft beslissingsmacht over de zaak zelf, in haar geheel, op dezelfde wijze als de delibererende klassenraad.

Het is vanzelfsprekend in het geval een leerling gebruikmaakt van de verhaalmogelijkheid en aldus een samenkomst van de beroepscommissie uitlokt, dat de motiveringsplicht ten volle betekenis krijgt en dat de beroepscommissie kennis moet nemen van de grieven van de leerling, ze moet beoordelen en ze beantwoorden. Het bestaan en de zin van een beroepsprocedure vereisen dat de motivering er blijk van geeft dat de bezwaren van de leerling daadwerkelijk in overweging zijn genomen en in de nieuwe beoordeling zijn betrokken, dat de leerling begrijpt waarom die argumenten de beroepscommissie niet konden overtuigen en dat ten minste een uitdrukkelijke repliek volgt op de vragen die voor de leerling blijken zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze terecht zijn gesteld, mogelijk tot een voor de leerling gunstiger resultaat leiden.

Zoals verzoeker terecht opmerkt, moet een beroepscommissie daarbij extra omzichtig handelen én motiveren in het geval zij een leerling, die geslaagd is verklaard, toch middels een B-attest de toegang ontzegt tot bepaalde studierichtingen.

9. Toegepast op de voorliggende zaak, blijkt dat verzoeker een bijzonder omstandig bezwaarschrift heeft voorgelegd aan de beroepscommissie.

Hierin wijst hij erop dat een “charter” (individueel begeleidingsplan) is opgesteld om rekening te houden met zijn functiebeperking en dat dit niet is nageleefd; zo trekt hij in twijfel of bepaalde verbeteringen van examens correct zijn gebeurd; hij argumenteert dat de tekorten niet alle bijzonder groot zijn, en hij zet omstandig en zeer concreet uiteen welke richting hij wenst te volgen in het KSO en om welke redenen die richting haalbaar zou zijn.

Op al deze concrete bezwaren komt vanwege de beroepscommissie niet het minste concrete antwoord. Een slechts onrechtstreekse verwijzing naar een karige en zeer algemene motivering van de klassenraad over de “structurele tekorten” kan, zo lijkt, zelfs in de verste verte daarvoor niet doorgaan.

10. Anders dan de verwerende partij beweert, zijn de grieven van verzoeker van aard om, mochten ze gegrond zijn, tot een voor hem gunstiger evaluatieresultaat te leiden. De Raad van State mag zich ter beoordeling van die grieven niet als een beroepsinstantie in de plaats van de beroepscommissie stellen. Het ligt dus op de weg van de beroepscommissie om de argumenten van de leerling op hun merites te beoordelen en ze dan bij te vallen of gemotiveerd te weerleggen.

11. Het middel is in de besproken mate ernstig.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de beroepscommissie van scholengroep 13 Zuid-Limburg van het Gemeenschapsonderwijs van 24 augustus 2018, waarbij het aan Brecht Maes toegekende oriënteringsattest B wordt gehandhaafd.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 september 2018, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren